

༡༡། །སེར་སྒྲིབ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@1A ༡༡། །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བྱུགས་མཆོག་ཅིར་ཡང་བསྐྱེད་མཛད་ཅིང་། །བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོར་རྒྱ་བས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་མཛད་
པས། །དཔལ་སྒྲུག་ཞིང་དུ་ཕྱ་ལྷན་

གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པར་བཞེངས་པའི་རང་འབྲུ་ཉིད། །ཞིང་འདིར་བཅུ་གཉིས་མཛད་པས་རྣམ་རྟེན་ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་དེར་འདུད། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་གྱང་རྒྱལ་སྲས་
གཞོན་ནུའི་རྩལ་བཟུངས་སྟེ། །བྲངས་

མེད་ཞིང་གི་འགོ་ལ་རྗེས་བཅུ་མི་པམ་མགོན་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ན་ཆེས་གསལ་ལྷུང་ཟབ་སྟོ་གོས་དང་། །ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྷ་
བས་བདག་རྒྱུད་ལྷུག་པའི་

དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལ་མཁྱེན་རབ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་བྱི་མས་རྟོག་བྲལ་འཇིགས་རྟེན་ཀུན་ལ་གསལ་མཛད་པ། །འཇམ་

གྲིང་མངོས་པའི་རྒྱན་གྱར་

དུག་དང་མཚོག་གཉིས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །པའ་གྲུབ་རྣམས་དང་སྐད་གཉིས་སྒྲ་ཀུན་བཀའ་ངོན་པས་སྤར་ཡང་དད། །བྱད་པར་དུག་གསུམ་ཚ་བས་གདུང་བའི་བྱང་ཕྱོགས་
བྱར་རྒྱལ་ཞིང་ཁམས་

འདིར། །བཀའ་གདམས་ལྷ་ཚོས་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་རིང་ལུགས་ནི་བསྐྱེད་མངར་པོ་ཡིས། །ཕན་དང་བདེ་བའི་སེམ་པ་སྦྱོལ་མཛད་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་སྒྲོན་པ་ཆེ། །ལྷ་གཅིག་དི་པོ་ཀར་ཡབ་
སྲས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་དྲང་

@2A ༄༅། །བས་འདུད། །ཤེས་བྱ་འདི་ན་གང་སྤྱིད་ཡུལ་རྣམས་གང་གི་མཁུན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ། །མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་ངོས་གསལ་འཕོས་པའི་ངོ་མཚར་བསྐྱགས་པའི་གཏམ་གྱི་
འཕྲིང་། །དོན་དང་ལྔ་ན་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོན་

ཏན་ཀུན་གྱི་བྱད་པར་ཚོས། །མ་ཚང་མེད་མངའ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་མཚོད། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་པད་དཀར་

འཆང་། །ཞིང་འདིར་རྩུབ་སྒྲིག་གར་གྲིས་རྣམ་རེལ་

ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན། །རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་ཡི་འབྲུངས་རབས་སྟོན་བྱེན་སོགས། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མས་བདག་སོགས་འགྲོ་རྣམས་
ཐུགས་རྗེས་སྦྱོངས། །ཉོན་མོངས་དབང་

གྲུར་ཁ་རྒྱན་དཀར་བའི་རྟ། །འདུལ་བྱེད་རྩལ་ཁྲིམས་སྤྲེག་གྲིས་བག་ཡོད་ལ། །འགོད་བྱེད་བཅའ་ཁྲིམས་ཡི་གེ་ཐར་པའི་ལམ། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་འདི་ན་ཤར། །ཅེས་ཤིས་པ་
བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་ལམ་ཡངས་པར་བྱས་

ཏེ། །འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་གླིང་བསྐྱང་བ་ནི། །དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པའི་རྩལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཕྱག་རོགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྩལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་བའི། མཉམ་མེད་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་རྣམ་འབྲེན་སྟོང་གི་

བཞི་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་

@2B མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་གི་གསང་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སྟན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མེད་གཉི་སྤྱོད་བསྒྲགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་པའི། །ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ཚོར་

བྱས་གཏུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་
ཆོ་འཕུལ་གྱི་སང་གའི་ང་རོས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་

མཐའ་དག་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚོར་བར་སྟོན་པའི་བརྗོད་བྱེད་ངེས་དོན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བར་མཛད་པའི་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་

ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། ལུང་སྡེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ལམ་བསྐབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཚེས་ལས། སྲིད་པའི་བྱ་བ་རྩུ་ ?

གཙོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་བྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། བྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
ཀྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བའི་འགོ་བ་རྣམས་

ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་གསལ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་བྲངས་ཏེ།
སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཀྱན་

@3A ༄། །མཁྱེན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་རྗེ་
ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་གསུམ་

དུ་བསྐྱེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱེད་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་དུག ། ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་

གསུམ། །མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། གཅིག

ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིན་སོགས་དང་པོ་གསུམ་རྩལ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱས་ཤིང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྤྱིན་
གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་

བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱས་ནས། རྒྱལ་སྤྱུལ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡལ་འདབ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་གྱི་

བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་བརྟན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། གྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་དཔག་བསམ་སྒྲོན་ཤིང་གི་ཚོགས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་ལ། གཞི་རྩལ་གྱི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་

ཁྲིམས་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅིས་

@3B པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔག་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་གླེངས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
བྱུག་གི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། བྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཙུ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་
དང་། །འཕགས་པའི་ལྟ་དང་སྒྲིག་པའི་ལྟ། །ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་བུལ་

བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞིའི་ཙུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་ལ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་རྣམ་གཡེང་
སོགས་དང་བུལ་བའི་སེམས་ཤིན་བྱང་གི་དགའ་

བདེ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགོ་བཙུ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་འཛིག་

རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་

ནམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྟོབ་པའི་བདག་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་གྲས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་

ནས་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མས་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཆོམས་ཇི་བཞིན་ཉམས་སྤུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་སྤྱུང་ཕྱོན་ཕྱོན་དམ་པ་
མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

@4A ༄། །པོ་རྒྱལ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐུ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གདན་ས་བྱམ་མེད་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱོར་ལུང་མཁན་ཆེན་སྒོ་གསལ་བ་ལས། འདུལ་བ་སྐུ་ཆེར་འགྲེལ་སོགས་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྒྲོད་མཐའ་དག་ལ་ཕྱ་ཞིང་།

འཇོངས་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་ལེགས་པར་གསལ་སྟོངས་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དང་། དངོས་སྟོབ་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུས་རྒྱན་དུ་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀླན་སྟོན་རྣམ་པར་དག་

པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་གཡག་རྩ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་།

བར་མཇད་པའི་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཉམས་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཇད་ནས། དབེན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཇད་པའི་ཆོ། གསུང་གི་བདུད་ཚི་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོབ་འཁོར་
རྣམས་ལ་འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྦྱོད་ནས་ཇི་སྐྱད་བཞད་པའི་

ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དུས་དུབས་ཚད་ལྡན། གདིང་བ། རྩ་ཆགས། དང་སྤྱོད་གི་སྦྱོད་ལ་སོགས་པའི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་འབྲལ་མེད་འཆང་དུ་བཅུག། །ཐ་ན་རུང་རྩ་འདེབས་པ་ཚུན་ཆད་
འདུལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྐྱངས་

བས་བསིལ་ལྡན་གྱི་སྦྱོངས་འདི་ཆོག་སྤྱིའི་བཤད་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་སོགས་བྱབ་པའི་བསྟན་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ངྷི་མ་མཐའ་དག་གཏན་ནས་དུང་སྦྱངས་ཏེ། བྱབ་
བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཇད་པའི་ཚུལ་

ནི་མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོག་པ་སྤྱིའི་བཤད་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གིས། །བྱབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྟག་མར་གྱུར་བའི་དུས། །བསྐྱབ་གསུམ་

ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་

@4B མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡབ་ཇེ་སློ་བཟང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆོད་ཅུང་དུ་འི་དུས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དམ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ཞབས་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་
རྒྱལ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་མཐའ་དག་

ལ། དང་པོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོས་པ་བཙལ་ཏེ། བར་དུ་གཞུང་དོན་གདམ་པར་ཤར་བའི་མཛད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པས་ཉིན་མཚན་ཀྱང་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་མུད་བྱང་ཐུགས་ཇེ་འོད་སྒྲང་ལ་བརྟེན་
ནས་བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་

ཤིང་པའི་བསྟན་པའི་ཡང་སྤྱིང་དཔལ་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ངེ་མ་མེད་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིན་མོ་ལྟར་
གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་དངོས་

སློབ་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཞིང་དུལ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕྲིན་ལས་ནམ་ཁའ་? དང་མཉམ་པའི་བྱམས་

ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤར་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འཕྲིན་ལས་གྱི་

གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ནོར་འཛོན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཡོངས་སུ་བྱུང་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟོད་གྱིས་མི་ལང་ཞིང་། མགོན་དེའི་གདམས་པའི་བཅུད་གྱིས་ཆེས་པར་མཛད་པའི་མཁས་
བྱུང་ཆེན་པོ་གྲང་རུ་བ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་

སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་། དུས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་གྱུར་གྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མངོན་
མཁྱེན་ཐོགས་པ་མེད་པར་འརྒྱལ་པའི་ངེས་

@5A ༄། །པ་དོན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་ཞེས་འཕྲིན་ལས་གྱི་དབྱར་རུ་འགྲགས་སྟོན་སྲིད་པའི་ཁོང་ལས་བཀལ་བའི་དམ་པ་དེ་ཉིད་། ཤར་ཤོགས་མཐའ་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་འབྱུང་རྣམ་སྣང་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་

ལག་ཁང་གི་ཉི་འདབས་སུ། རིགས་རུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ་ན་ཆོད་རྒྱུད་དུ་འཛིན་དུས་ནས་བོད་ཡུལ་དོན་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བརྟུང་

དེ། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་པ་སྤིང་པོར་མཛད་པའི་སྐྱབ་འབྲས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱིར། ཅུ་བའི་བླ་མའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་སེར་སྤྲད་ཐོས་
བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་འདི་ཕྱག

འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་རང་ཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་ནས་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བླ་ན་མེད་པས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་
འཕེལ་བར་མཛད། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་བྱུང་

གནས་སེར་སྤྲད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་འདིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་
བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་

སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱབ་མཆོད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྩལ་ནི། གངས་རིའི་འཕྲེང་བའི་དོ་ཤལ་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྟོངས་འདིར་བྱབ་

བསྟན་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་

@5B གཉིས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་ངོན་མཚུངས་སྒྲ་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དག་གི་དབང་ཡུག་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་
བྱབ་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྤྱི་དཔལ་བཟང་པོ་ཉིད་དང་།

མགོན་དེའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གྱི་པ་མཐར་སྤེལ་བའི་བྱུགས་སྟོན་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཤིན་ཏུ་བཙན་ཞིང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གོ་བྱི་བསྟན་
འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་གི་

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟིགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པས་བསྐྱངས་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་མིར་གན་ཆོས་རྗེས་དད་པ་དྲང་སྤངས་ཀྱིས་ཕ་རྒྱལ་དབང་བྱུགས་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་ཏུ་བབྱང་ཡས་

བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་ཀུན་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྤྱིད་ཀྱིས་འཆོ་བ་སོགས་ལ་དམིགས་

ཕགོང་ས་མཆོད་ཡོན་གྱི་བྱ་གས་རྗེར་བྱང་བའི་རྒྱ་དངོས་

ནམས་རྒྱལ་མ་ཐོས་པར་གནས་ཆེན་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སེར་སྤྲད་ཐུ་བྱ་འདུས་ཆོགས་ནམས་སྤྲུལ་དངས་ཏེ། བྱམས་སྒོན་གྱི་སྤྱབ་མཆོད་འདི་གསར་དུ་བཙུགས་
པའི་མཆོད་གཞིས་སུ། སྒྲིབ་དར་རྒྱས་རབ་བརྟན་

བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཕུལ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དག་འདུན་གྱི་སྤྲེའ་ཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བར་བརྟེན་ལོ་ལོ་བཞིན་གྲུ་ཆང་རང་དུ་སྤྲུལ་བདག་ཆེ་ཕྱས་བསྐྱེད་བཀུར་ཏེ་ཆག་མེད་རྒྱལ་སྤིང་། རྣམ་དཀར་
ལེགས་ཆོགས་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ལས་རྗེ་

@6A ༄། །བཙུན་བྱམས་པ་སྒོན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ནི། འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཆངས་པའི་ཅོད་པན་མ་ལས།

དྲངས་པའི་མཆོལ་འདམ་བརྒྱུ་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཉིན་བྱེད་འོད། །དག་པའི་མཁའ་ལ་སྤྲུ་སྐར་མགོན་ཏེ་དེས་ཀྱང་ཀུན་དའི་ཆོལ་ལ་བཞིན། །མཆོན་དཔའི་འཕྲིང་བས་གང་སྤྲུ་མཐོང་མ་

ཐག་རྩ་འགོ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །བྱམས་མགོན་ཞབས་

པད་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་བདག་གི་གཙུག་ན་མངེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་ཉིན་བྱེད་འབྱམ་གྱི་འོད་སྦྲང་གིས་བདག་ཅག་སྐལ་ལྷན་གདུལ་
བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒོའི་འདབ་རྒྱ་ཚོས་ཟླ་ཆེར་བཞད་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བདེ་སྐྱབས་རྩ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་། དེར་མ་སོན་པའི་ཆོ་རབས་ཀྱན་རྩ་ཡང་མཚན་དཔེའི་དྲ་བས་ཀྱན་ནས་མངེས་པའི་བྱམས་མགོན་ཞབས་པད་
བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་གཙུག་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་

ཏི་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་ཁྱེད་མེད་པའི་བསྟན་པ་ལ། བསྐྱབ་གཞི་ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་ནི། རྗེ་ལྟར་བསྐྱུང་ཞིང་རབ་སྐྱབ་ན། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་
སྐྱགས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་

བཙུན་བྱམས་མགོན་སྔོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་གསེར་ཟངས་འོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱང་རྩལ་མཆོག་རྩ་ཐུགས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་

གདུགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ།

@6B དག་སྟོང་སྟོ་གྲོས་བསྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཀོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
གནས་ནས་གོང་དང་གོང་བྱིར། ཆོང་འདུས་དང་ཡུལ་འཁོར་

ལ་སོགས་པའི་བྱིས་གྱི་སྟོའི་ཐེམ་པ་ལ་ཞབས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཀོད་པས་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟོབ་མི་སྟོབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་

ཅིང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས། རམ་ཞིག་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་སུ་བྱམས་མགོན་ཉིད་གྱི་བསྟན་པ་དབྱས་འགྱུར་དོན་ཅེ་གདན་གྱི་སྟོ་ལ་རྒྱས་
བར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཆོས་གྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ཏེ། ༡༩་བཙུན་གྱི་ཕུག་གཡས་སོ་སོའི་ཡན་ལག་མཆོག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བཞིན་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ནས། ཟུང་འཇུག་

སྐྱབ་ཞིའི་གོ་འཕང་

སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བྱ་གསུམ་སྤྲུལ་རྩེ་དགོ་འདུན་གྱུ་བ་པའི་ཞལ་ནས། ནམ་ཞིག་དོ་རྩེའི་གདན་གྱི་རི་བོའི་སྤྱོད། །བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཤར་བའི་
ཆོ། །བདག་གི་སྒོ་གྲོས་པ་སྒོ་ཁ་ཕྱེ་

ནས། །བསྐྱལ་བཟང་བྱང་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཆིམ་བྱེད་ཤོག། །དེ་ཆོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་རབ་ཏུ་དགེས། །ཕྱག་གཡས་བདག་གི་མགོ་ལ་བཞག་བཞིན་དུ། །སྒྲ་མདེ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་ལུང་
བསྟན་ནས། འགྲོ་ཀྱན་

@7A ༄༄༅། །དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། གཟུངས་སྤྲུལ་སྤྱད་པར་ཅན་འདི་རྣམས་རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་
ཐར་འདོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་

ལ་ལཤད་མ་ཐག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་སྤྱད་པ་གཏོན་མི་བླ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་དད་པ་དང་རྩོན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྐྱབ་མཆོད་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འདི་

ཉིད་ཕུལ་བའི་བསྟན་

པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་སེར་སྒྲིབ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་འདི་ནས་ཁམ་ཚན་བཅུ་དང་། བོད་པ་མི་ཚན་བཅས་རེས་སྐྱོར་གྱིས་འགན་འཁུར་ཏེ་ལོ་ལྟར་ཆག་མེད་
བྱམས་སྒྲོན་སྐྱབ་མཆོད་གཏོང་

བཞིན་ཡིན་ནའང་། སྤྱིས་སུ་དག་འདུན་གྱི་སྤྲེ་འཕེལ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། གོང་གསལ་ཁམ་ཚན་མི་ཚན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་མཆོད་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འདི་ལྟར་གཏོང་བ་ལ་གཡེང་བས་བྱ་ཚང་གི་
འཆད་ཉན་སོགས་ལ་རུང་ཟད་གཞོད་

པས། བསྐྱར་བྱེད་ཅེས་པ་ས་ཕག་ལོ་བྱ་ཚང་རང་གི་སྒྲ་མ་ཁྲི་གདན་བྱུར། གཟུངས་ཁང་། སྤྱི་སོ་བཅས་ཀྱི་གཉེར་པ། ཁམ་ཚན་དག་གིས། བྱ་བྱེས་ལུགས་བྱུང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པ་
རྣམས་ཚང་འཛོམ་གྲོས་མཐུན་གྱིས་བྱམས་སྒྲོན་

སྐྱབ་མཆོད་ཁུར་ལེན་གྱི་གཉེར་པ་བྱུར་བསྐྱོས་ཞིག་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་པའི་ཐུགས་འདུན་ལྟར། བྱ་ཚང་གི་སྒྲ་མ་ཁྲི་གདན་བྱུར། ལས་སྒྲེ། བྱ་དམངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་གི་

སྒོ་ནས། བྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤི་ལ་ལྷ་གི་རྒྱ་

@7B དཔལ་ལྷན་ཨེར་ཏེ་ནེ་མོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོར་བྱམས་སྒོན་སྒྲུབ་མཆོད་ཁྱར་ལེན་གྱི་གཉེར་ཟུར་བསྐྱོས་བྱུང་ན་གྲ་ཚང་རང་གི་འཆད་ཉན་ལ་ཕན་པ་མ་ཟད། ཁམ་ཚན། མི་ཚན་གྱི་གྲ་
དམངས་ཀྱང་ཐུགས་ཐོས་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནན་

གྲིས་ཉུས་པ་ལ་ཅོ་ནེ་ཆ་དོར་ཁང་གི་བྲི་ཆེན་མོ་མིན་ཉན་ཉིད་ནས་ཐུགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་སྟེ་པའི་སྟོད་གནས་སུ་སྤྱི་ལ་བྱ་རྒྱལ་གསར་གཟིགས་ཀྱི་ས་ཆར་ཐེག་ཆེན་ཁང་གསར་
གསར་རྒྱག་གི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། ལྷགས་བཀོད་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཁང་གསར་སྟོང་ཤོད་བར་གསུམ། ཏར། ཤག་ལའོར། ཤིང་ར་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་གནང་དེབ་གསལ་ལྷར་གྱི་ཐོག ། འཛིན་ཐེབས་སུ་རྒྱ་དཔལ་ཏ་
མིག་མ་ལྷ་དང་། གཏོང་ཐེབས་ལ་དཔལ་ཏེ་སྤང་

བདུན་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ། རོས་ནས་མོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོར་མིག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་སྟེ་ཐང་འོར་མ་ཆང་གི་དབང་མིགས་བདག་ཐོབ་དང་། ཉི་ཐང་བའི་ས་ཁྲིང་བཅས་བྱམས་སྒོན་མཆོད་

ཐེབས་སུ་སྒྲུང་ཆོག་པ་ཞེས་བཀའ་གནང་ལྟར་

འཇགས་གནས་ཀྱི་འབྱེད་ཁྲ་གཏན་ཆིགས་དང་བཅས་གསར་སྐྱར་དེབ་གསལ་གྱི་སྟེང་། སྤྱི་ལོ་གཏོང་ཐེབས་ཀྱི་དུལ་དང་། བོགས་ཤས་སོགས་སྐྱོར་འཇགས་རིམ་བུར་གི་ཐོག་ནས་།
བྱམས་པ་འི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལོ་ལོ་ཏྲོར་

ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་ཉེར་ལྟའི་དགོངས་ཇ་ནས། ཉེར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་དགྲའི་ཞེགས་ཇ་ཆོག་སྟོར་གཅིག་གི་བར་ཆད་མེད་ཚུགས་སྟུང་། ཆེས་ཉེར་ལྟ་ལ་དགོངས་ཇ་གསུམ་དང་། ཆེས་₃ ? དྲུག་ནས་ཉེར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་

@8A ༄། །ཆོས་དགུ་འི་ཞོགས་ཇ་ཆོགས་ཐེངས་གཅིག་བར། ཉིན་ལྟར་ཇ་ཐུག་བཅུ་གསུམ་ཇི་དང་། ཆོས་དགུ་ལ་ཇ་ཐུག་འོས་ཤིས་ལ་ཆ་བཞག་པའི། ཆོས་ཉིར་ལྟའི་ཉིན་ལྟ་ཕྱི་འཆོམས་
པར་བཞུགས་འདིང་གི་མཁར་ཇི་བད་བྱུང་།

བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཚོགས་ཡོངས་ནས་འདིར་སྐྱུག་གིས་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྲལ་བཟུང་། ཉུང་བརྟ་དང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཉེར་མཁའི་ཡོ་བྱད་བསྐྱམས་ཏེ། ལྷ་གས་

དང་དབུ་ལྷ་ལེགས་པར་བཞེས་ནས་ཀྱ་ཙེའི་སྒྲ་སྒྲུངས་

ཏི་དལ་བྱས་ཐེབས། དྲུང་བད་གཉིས་པ་བྱུང་དུས། བྲ་ཁང་གི་གཞུང་སྒྲོ་ཆེན་མོ་དང་། ལྷག་སྒྲོའི་འགག་བཅས་པར་རྒན་རིམ་གྱིས་བཞུགས། དྲུང་བད་གསུམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མཁར་རྩེ་བད་
ཡང་ཕུལ། རྒྱལ་སྒྲོ་ཕན་ཚུལ་ཕྱི་སྟེ་དམིགས་

བརྩེ་མ་གསུངས་བཞིན་བར་རྒན་རིམ་གྱིས་ཐེབས་ནས། ཆོགས་དམངས་གྲལ་ལ་འཁོད་ཟིན་པ། མཁར་རྩེ་མཐེལ་བརྟུངས་ཟིན་པ། དབུ་མཛད་ནས་ཞལ་འདོན་གྱི་དབུ་ལེན་པ་རྣམས་དུས་
མཚུངས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས། ཡར་ཚེ་

གྲལ་ལ་འཁོད་ནས་རྩ་གསུམ་གྱི་ཐོག་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་རྒྱད་འཁུལ་ངེས་གྱི་བར་དབུངས་དང་བཅས་བྱམས་སྒྲོན་ཚར་གཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ཞབས་བརྟན་དང་ཆོས་
སྟོན་བབ་བལྟས་གྱིས་གསུངས། བཅའ་ཡིག་སྟན་

སྒྲོག་ཁྱས་ཏི་གྲུ་མ་དག་བསྒྲོས་ནས་བྱམས་སྒྲོན་གྱིས་མཚོན་པའི་གང་ཙེའི་ཆོགས་གཏམས་ཞིབ་རྒྱས་འབུལ། ཆབ་བཏང་བ་དང་། གཏོར་འབུལ་གྱི་ཞལ་འདོན་གྲུབ་ནས་ཆོག་བཅད་གྱི་

མཚམས་སུ་དབུ་ལྷ་བཞེས་ཏེ། གྲལ་མཚུག་ནས་རིམ་

@8B བཞིན་ཚོགས་དལ་བྱས་གྲོལ། ཚོགས་བར་རྣམས་སུ་ཚོས་རྩ་དང་། སྤྱི་ཁང་སོ་སོར་དམ་བཅའ། ཅིས་བཞག་སྐྱོར་སྤངས་སོགས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་ལ་ཕན་པ་བྱེད། ཉེར་དུག་ནས་ཉིན་
ལྷར་ཚོགས་སྐྱོར་བཞི་རའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱ་ཚོགས་ལ་

དུང་བརྟག་སུམ་རིམ་བཞིན་ཕུལ། དག་འདུན་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱི་ཁང་ནས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལེགས་པར་འདུ་བཞུག་དེ་བག་མེད་པ་དང་ཅ་ཅའི་སྒྲ་རྣམས་སྤངས་
ཏེ། བཞིན་རིམ་གྱིས་གྲལ་ཁང་དུ་བཞུགས། གྲལ་ལ་འཁོད་

ནས་ཐོག་མར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་དམིགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་བཤགས་དང་། གཙོ་རྒྱལ་མ་ཚར་གཅིག་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ངེས་པར་གསུངས། དེ་ནས་གྲལ་ཇ་དང་པོ་
གཏོང་། སྤྱན་འབྲེན་བྲུལ་གསོལ་གྱི་ཚོགས་བཅད་

ཚོགས་སྤྱིགས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་དང་བཅས་གསུངས། དེ་རྗེས་གནས་བཅུ་བསྟན་རྒྱས་མ། བཟང་སྟོན། དུམས་སྟོན། ཐོག་མཐའ་མ། བདུད་བཞི་རབ་བཅོམ་མ་བཅས་དང་།

ནམ་ལང་གོང་བྱམས་སྒྲོན་ཚར་བཅོ་ལྔ་རེ་འགོ་ངེས་དང་། ཆབ་

བཏང་ནས། གཏོར་འབུལ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་གོང་མཚུངས། གདན་བཞེས་ལ་དྲུང་བད་གཉིས་སུ་ལ་ཏེ། གོང་ལྟར་ཡར་ཚོགས། གྲལ་ལ་འཁོད་ནས་ཇ་གསུམ་གྱི་ཞལ་འདོན་ཐོག་མར་
དམིགས་བརྩེ་མ་ཚར་གཉིས་དང་པོར་བར་དབྱངས་དང་། གཉིས་པར་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཆེན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། དེ་རྗེས་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ཞབས་བརྟན་ཆོགས་བཅད་འོས་རིས་ལ་བར་དབྱངས་དང་། སྒྲིབ་ཀྱན་རྟུ་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དབྱངས་དང་བཅས་པ། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སོགས་ཇ་

@9A ༄༄༅། །མཆོད་རིང་བ་གསུམ་ལ་རེས་སྒྲོར་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས། ཇ་རྒྱབ་ཤེར་སྒྲིང་ཚར་གསུམ་བརྒྱུག་བཅས། དེ་རྗེས་ས་ལམ་སྐབས་གསུམ།
རྗེའི་གསང་རྣམས། རྣམ་དག་གངས་རི་མ། བདེ་ཆེན་ལྷན་

གྲུབ་མ་རྣམས་རེས་སྒྲོར་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཆེན་དང་བཅས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་སྤྱི་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད་ཆེན་གཉིས་རེས་སྒྲོར་དང་། འཇིགས་བྱེད་སྒྲོན་

ལམ། བསྟོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་གསུངས་སྐབས་བུམས་པའི་

སྟོན་ལམ་བཅས་གསུངས། ཆབ་བཏང་ནས་གཏོར་མ་འབྱུལ་བ་སོགས་གོང་མཚུངས། གྲུང་ཆོགས་ལ་དྲུང་བད་གཉིས། གོང་ལྟར་ཡར་ཚོགས། གྲུལ་ལ་འཁོད་ནས་ཇ་ཐུག་གསུམ་གྱི་ཐོག །
ཞལ་འདོན་ཐོག་མར་བུམས་སྟོན་ཚར་གཅིག་དང་།

ཏོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ནས་བསྐྱུལ་འཆམས་འོས་རིགས། དེ་ནས་ཏིན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། ཟབ་ཡངས་མ། གསང་འདུས་སྟོན་ལམ་བཅས། ཆབ་བཏང་ནས་གཏོར་མ་འབྱུལ་སོགས་གོང་
མཚུངས། དགོངས་ཇ་ལ་དྲུང་བད་གསུམ། གོང་ལྟར་ཡར་ཚོ།

གྲུལ་ལ་འཁོད་ནས་གྲ་ཇ་གསུམ་གྱི་ཐོག ། ཞལ་འདོན་ཐོག་མར་སྟོལ་མ་ཚར་གཅིག་དང་། སྟོལ་གསོལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། ལེགས་བྲིས་མ་རེས་སྟོར་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པ། དེ་
ནས་ཞིང་མཚོག་སྟོ་འབྲེལ་མ་དང་། ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་

བཅས་ལ་བར་དབྱངས། སྤྱན་འབྲེན་མ་ལུས་སེམས་ཅན་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཆེན་དང་། སྟན་གསན། བྱུས་ཁང་བསྐྱེད་པ། བྱུལ་གསོལ་སོགས་གྲ་ཆང་རང་གི་འདོན་སྤྲིགས་

རྒྱལ་བསྐྱེད་མཆོད་དབྱངས་རེས་སྒྲོར་གྱི་མཚུག་ཏུ་སྒྲེབ་

@9B གྲུན་ཏུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་དང་། དེ་རྗེས་ལྷུང་བཤའགས་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པ། ཆོས་སྒྲོན་ཐུང་བ་ཞིག་ལ་དབྱངས་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་གསུངས། དེ་རྗེས་
སྒྲ་མ་ནས་བསྡོལ། བསྟན་འབར་མ། བདེ་ཅན་སྒྲོན་ལམ་བཅས་ལ་

མཐུན་འགྱུར་དང་། ཇི་སྲིད་ཐུབ་མཆོག་མ་གསུངས་ནས། ཤྱུག་འེད་དབང་པོ་ཞེས་པའི་མཆོམས་སུ་དབུ་ཞུ་བཞེས་ཏེ། བཟླ་ཤིས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བར་དབྱངས་དང་
བཅས་གསུངས་ནས་གྲོལ་རྒྱུང་མཛད་དེ། ཡར་ཆོགས་ནས་

གཤུགས་དཀར་མཆོག་གྲུབ་མ་དང་། འཇིགས་བྱེད་སྐད་ཅིག་གྲོང་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས། གཏོར་འབུལ་ཆ་གསུམ་ཤེར་སྦྲིང་བསྐྱོག་བཅས། བསྟན་འབར་མ་རྣམས་གསུངས།
དམིགས་གསལ་བྲུལ་གསལ་སོགས་རྒྱལ་བསྐྱེད་དབུ་མཛད་

ནས་བབས་བསྟུས་དང་། སྒྲིན་བདག་གི་ཞལ་འདོན་དམིགས་གསལ་བྱུང་ན་འགྲོ་ངེས་བྱེད། རྒྱུན་གཏན་ཡང་ཆོས་སྒྲོན་ཞབས་བརྟན་སོགས་འདོན་རྒྱུན་གང་ཡིན་རྣམས་ཉམས་ཆག་ཏུ་མི་

འགོ་བྱེད་རེས་སྒྲོར་གྱིས་ཆོམས་ལུས་མེད་པ་བྱེད། བྱམས་

སྒྲོན་མཆོད་དབྱངས་གསུང་བཟང་རེས་ལྷ་དགེ་བསྒྲོམ་དབྱ་མཛད་བྱམས་སྒྲོན་གཉིར་པ་རྣམས་གྲོས་ཐོག་ནས་བསྒྲོ། མགོན་ཁང་དུ་བྱམས་སྒྲོན་རིང་ཁམ་ཚན་མི་ཚན་བཅུ་གཅིག་ནས་བསྐྱང་
གསོ་བ་རེ་གཏོང་། འབྱེད་དང་ཚ་བྲ། ཚ་གཟིགས་སོགས་

ཀྱི་སྐལ་བ་རྣམས་འབྱེད་གཏོང་ཙ་ཆོག་ཟུར་གསལ་བཞིན་གཏོང་བ་ལས། ལྷག་པ་སྤངས་མི་ཆོག ། འབྱེད་དང་ཚ་བྲ་ཡོད་སྐབས་སུ་སྒྲ་བྱང་ནང་ཟན་དང་། བྲ་ཚང་སྒྲ་ཟུར། སྟོད་སྤགས་སྒྲ་མ་
ཁྲི་གདན་ཟུར། གཟིམས་ཁང་། སྤྱི་སོ། བྱམས་སྒྲོན་པ།

@10A ༄༄༅། །དཀོན་གཉིར། ཇ་ཚུལ་བ། ཤིང་གཉིར། སྤྱལ་སྤྱ་ཆེ་ཁག་གི་སྒྲ་བོ་རེ་རེ་ཙམ་སྒྲ་མ་དགེ་བསྒྲོམ་ནས་བབས་བལྟས་གནང་བ་ཞུ་གནང་གིས་ཆོགས་མཁུག་ངོས་བཞེར་གྱིས་ངོ་
སྐལ་རེ་གཏོང་བ་ལས་གཅིག་ལ་གཉིས་འབྲམ་

གྱིས་སྐལ་ལེན་དུ་མི་ཡོང་། རུང་ཁང་དུ་ཇ་མས་མགོ་འོག་ལུས་ཚུག་གིས་ཇ་དཔོན། ཤིང་གཉིར། ཚུ་ལེན། མི་འབྱུང་། ཆོས་གཉིར། སྤྱིན་བདག་གི་རོགས་བྱེད་རྣམས་ལས། གཅིག་ལ་གཉིས་

འགྲན་གྱི་བརྟན་འཁོར་མི་བྱེད། གྲ་ཇའི་འདེབས་

ཚད་གྲ་ཇ་རེར་གོ་ཚེ་སྒྲག་སྤྱད་ལོངས་ངེས་དང་། ཤན་ཇ་ཡིན་ན་ཇ་སྒྲག་ཚད་ལོངས་རེ། མར་ཁལ་བཞི་རེ་ལ་ཆ་བཞག་པའི་ཇ་མས་གཙང་སྒྲ་གང་ཆེ་དང་། ཇ་བྱག་ལག་འབྲས་ཐོན་ངེས་དག་
འདུན་གྱི་ཞབས་འགྱུར་གང་ཆེ་བྱེད། ཉུང་ཇའི་མར་དང་

ཆོས་ཐོག་སྐབས་གཏོར་བསོས་གྱི་མར་བཅས་སྒྲར་རྒྱན་གྱི་ཚད་ལས། ལྷག་ངོ་འཛིན་གྱིས་གཏོང་ལོན་མི་བྱེད། བྱམས་སྒྲོན་གཉིར་པ་བསྐྱོ་བཞག་སྒྲོར། གྲ་ཚང་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲི་བྱན་མོང་ནས་སྒྲ་
སོར་བྱམས་སྒྲོན་ཁྱུར་ལོན་ཁམ་ཚན་མི་ཚན་

བཅུ་གཅིག་གི་ཁོངས་ནས་འོས་ཐོ་ཁམས་བོད་གཉིས་རེ་བསྐྱུས་ཏེ། གཉིར་པ་བོད་རྒྱང་འབྲེལ་རེ་བསྐྱོ་བཞག་ཇི་སྤྱིད་བར་དགོས་རྒྱལ་ལྟར། འདི་ལོ་ཡེར་པ་རབ་འབྲམས་པ་བསྐླལ་བཟང་
འཇམ་དབྱངས་དང་། སྒྲར་ཉུང་རབ་འབྲམས་

པ་སྐྱོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་གཉིས་བསྐྱོ་བཞག་བགྱིས་པའི་སྒོལ་རྒྱན་འདི་ཇི་སྤྱིད་བར་སོར་གནས་དགོས་རྒྱ་དང་། གཉིར་པ་སྤྲོད་རྒྱན་ལོ་བདུན་རེའི་བར་དག་འདུན་གྱི་ཞབས་འགྱུར་ཉུར་བསྐྱེད་

ངོ་སོ་ཐོན་པ་བྱས་ནས། ནང་བརྗེས་རིམ་ཤུགས་

@10B སོགས་ཉུ་གནང་མི་བྱེད། ཆོགས་ཆེན་དག་བསྐྱོས་ཀྱང་སྤྱ་སོར་བྱམས་སྒྲོན་ཁྱུར་ལེན་གྱི་ཁམ་ཚན་གཞུང་པ། སྒྲོམ་འབོར་བ། ཚ་བ། ཡེར་པ། ཚ་དོར། སྒྲར་ཉུང་། ཀོང་པོ། གཙང་པ།
ཨ་ར། ཐེ་པོ། བོད་པ་མི་ཚན་བཅས་བཅུ་གཅིག་རེས་བབ་གང་

ཡིན་ལས་འཐོལ་བ་ལང་མི་ཆོག་ཅིང་། དག་བསྐྱོས་ཀྱང་གྲ་སའི་བསྐྱིགས་ལམ་ངེས་ཤིང་། མི་བབ་ཤེས་ཡོང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་འོས་ཐོན་གཞུང་བསྐྱོས་བྱེད། ཁྱད་པར་བྱམས་སྒྲོན་སྒྲོར་གྱིས་
མཆོན་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་བླ་བྱང་ནས་བླ་རབས་རིེ་

པས་གྲ་ཚང་གི་ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ། མཆོད་རྗེས་སོགས་གྲ་ཚང་གི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་དམ་གང་དྲག་དགོས་རྒྱ་དང་། ཁྱད་པར་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱ་ཚང་གི་འཛིན་སྐྱོང་
རྒྱལ་བཞིན་བབྱིད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་རྗེས་

ལ་བག་མེད་གྱིས་སྤྱད་མི་ཆོག། ། རྒྱན་དུ་ཆོས་ཐོག་སྐྱབས་རྩིས་བཞག་ཆག་མེད་བཏང་ནས། རྩིས་བཞག་རྒྱགས་ལེན་སོགས་གྲ་ཚང་གི་ཞབས་འདེགས་ལ་གང་ཕན་བབྱིད་པ་ལས། ཟོལ་

ངོས་ནས་ཕོགས་ང་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པའི་

གཏོང་སློང་ཅུང་། སྤྱིན་བདག་གི་ངོ་ལེན། མི་སེར་གྱི་འགོ་འདྲན་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ལར་རྒྱ་གང་ཅིར་བྲལ་ཆང་གི་ཞབས་འདེགས་ལ་སྤྲོབས་ཆེ་དཀྱུས་རིང་གང་ལེགས་བྱེད། དེ་མཚུངས་དག་གི་བསྐྱོས་ནས་ཀྱང་ངོ་མཛེས་སྤྲོ་བཅས་ཕོ་ཐུག་ལ་མ་

འཛེམ་པར་བཅའ་ཡིག་གི་གཞུང་བསྐྱངས་པའི་སྤྱིགས་ལམ་གཞོན་ཅིང་། དཔེ་ཆ་འཛིན་སྐྱོར་ཅོད་བྱའི་ཉིང་བསྐྱལ། རྒྱགས་ལེན་པ། རིགས་ཆེ་རྒྱང་གི་ཆོགས་ལང་སྤྲོབ་གཉེར་བཟང་རིགས་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྒྲ་མ་དང་བྱུར་སེམས་

གཅིག་པའི་མཐུན་འགྱུར་གང་འགོ་བྱེད། ཕྱི་ནང་གི་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ལས་སྤྲོ་རྣམས་གོས་མཐུན་གྱི་ལེགས་ལམ་གང་ཆེ་བྱེད་ཅིང་། མདོར་ན་ཕ་རྒྱལ་དབང་གོང་མས་སྤྱལ་བའི་ཆོགས་ཆེན་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་

དང་། ཅུ་ཆོག་རིམ་སྤྱལ་གྱི་དགོངས་དོན་གཡོ་མེད་ངོས། སེར་སྤྲད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིགས་ལམ་རྒྱ་ལམ་ཞུགས་དང་། རོ་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་སྒྲིགས་ལམ་རྣམས་ཉམས་ཆག་ཏུ་མི་

@11B འགྲོ་ཞིང་། གཞུ་བ་སྟན་སྤྱི་དང་ཇི་བཅུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ལག་སྒྲིབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏོར་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་འབད་པར་འཆོལ། སྒྲས་པ། ཏུས་
གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མ་ལུས་པའི། །གསང་བ་

མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་ནས། །ཐོན་པའི་རོར་མཆོག་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ། །འདུལ་གཞུང་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་ཅི། །དེ་ཡི་སྒྲུང་དོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས། །སྟོན་
བྱེད་བཅའ་ཡིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་པའི། །ཉི་མ་

འོད་ཟེར་སྟོང་ལྷན་འདི་ཤར་མཐུས། །འདུལ་ཁྲིམས་པརྒྱའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་གྱུར་ཅིག ། །བྱད་པར་བྱབ་བསྟན་སྤྱིང་པོ་ལྷ་སེར་གྱི། །ལྷགས་བཟང་ཕྱོགས་ཏུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །ཐོས་
བསམ་རོར་བུའི་སྤྱིང་ཆེན་འདིས་མཆོན་པའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་

དགོ་འདུན་སྤྱི་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཅིང་། །ཁྲིམས་བཅང་ལག་སྒྲིབ་མཐུན་རྒྱུན་དང་བཅས་ཏེ། །ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་བཞིན་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། །འགྲོ་རྣམས་གནས་སྒྲབས་ཆོས་འབྱོར་བདེར་

འགོད་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་གོ་འཕང་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག །

སྐྱར་མཛད་ལས་གཤེན་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་སོགས། །བསྟན་སྲུང་སྤྱི་དང་ཐ་འོག་ཆོས་རྒྱལ་གྱི། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིས་གཡེལ་མེད་བསྐྱངས་པའི་མཐུས། །བདེ་ལེགས་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་
འཕེལ་བྱུང་ཅིག ། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་སེར་

ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་ནང་ཆོན་སྤྲད་བྲ་ཆང་ཐོས་བསམ་ཉོར་བུའི་སྤྱིང་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད། རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་བྲི་ཆེན་རྩེ་
འཆང་ཨེར་ཏེ་ནི་མོ་མེན་ཉན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱིད་

@12A ༄། །ལམ་ཀུན་སྤྱོད་སྒོར་ཟིན་གྱིས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་བཞིན། །ཡུལ་ཀྱའི་དགོ་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ལྷག་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་མཚོས་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་
སྤེའི་སྤྲད་དུ་སྐྱབ་བ་ཏེ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་འབྲེལ་

འབྲེལ་ཏེ་ལས་བསེལ་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་སྒོར་འདིར་ཀུན་ལྟན་ནམ་ལྷགས་བྱི་ལོར་འབོད་པའི་མགོ་རྩེ་བའི་དཀར་སྤྲོགས་གྱི་བྲལ་ཆོས་གཉིས་དགོ་བའི་ཉིན་གྱི་འཛིན་འཕགས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་

གཉིས་པ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་

གཟིམས་རྒྱང་ཉི་འོད་འབྲིལ་པ་ནས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ།། །།